

Saugdøla

SAGELVAS VENNER

Nr. 3 2019 - årgang 18

Sagelvafestivalen 2019

For sjette år på rad arrangeres

Sagelvafestivalen. Denne gangen blir det **fredag 23. og lørdag 24. august**. Fredag er det konsert i Strømmen kirke kl. 20:00. De øvrige aktivitetene skjer lørdag fra kl. 15:00. I Mølleparken vil vi holde på fra kl. 15:00 til ca. kl. 20:00. Opplegget blir tradisjonelt med demonstrasjon av sag og kvern, informasjon av lokalhistorisk karakter og en rekke andre aktiviteter. Selvsagt blir det også mulig å hygge seg med stubbekaffe, vafler og wienerpølser.

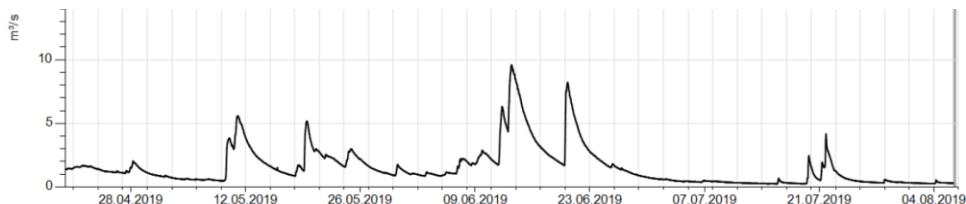

Vannføring i Sagelva

Driften av oppgangssag og kvern i Mølleparken bød på en del utfordringer i 2018.

Denne sommeren har vi også hatt utfordringer med lange perioder hvor vannføring har vært liten. Vannmålingen viser tydelig at vårt vassdrag ikke har magasiner med reguleringsmuligheter og er avhengig av regelmessig regnvær for å kunne driftet sag og kvern.

Nedenfor vises vannføringen i vår driftsperiode fra slutten av april til denne Saugdøla ble skrevet, dvs. begynnelsen av august. Med unntak av et par regnperioder, har vannføring i juli i lange tider vært omkring 300 l/s. Dette har gitt oss problemer på sommeråpne søndager. Vi trenger omkring det dobbelte for å kunne ha grei drift på anleggene.

Ellevandring fra Lørenskog til Mølleparken

Søndag 1. september blir det historisk vandring fra Lørenskog stasjon til Mølleparken. Vi går langs Langvannet, tar en kafferast i Rådhusparken på Kjenn og fortsetter langs Fjellhammerelva før vi avslutter langs Sagelva og ender opp i Mølleparken.

Deltakere fra Strømmen-området anbefales å ta tog kl. 10:15 fra Strømmen stasjon. Til Lørenskog stasjon tar toget ca. 5 minutter. Vandringen starter ca. 10:30. Ta med mat og

drikke. Turen tar omkring 3 timer avhengig av guiden og deltakerne. Hvem som blir guide er foreløpig ikke bestemt.

Strømmenkvelden

Mandag 28. oktober kl. 18:00 blir det Strømmenkvelde i biblioteket på Strømmen. Tema er **Sagdalen skole 100 år**. Det er laget et jubileumshefte som vil bli presentert. I tillegg vil det bli underholdning og kanskje utdeling av Strømlingen. Strømlingen er det Strømmen Vel som har ansvaret for. Sagelvas Venner, Strømmen Vel og Skedsmo bibliotek samarbeider om

Strømmenkvelde. Dette året har vi også med oss representanter fra Sagdalen skole.

Sagstien

Sagstien fra Slora til Nitelva er fremdeles ikke slik som vi ønsker den. Stien krysser bilvei tre steder – Stasjonsveien, Sagbruksveien ved Parkodden og Skjettenveien i Sagdalen.

Kryssing av Stasjonsveien vil nok forblie slik dagens løsning er. Terrenget er flatt og brua over Sagelva er relativ ny. Det er ingen praktisk mulighet til å endre på dette krysset.

Thon Eiendom har gjort sin del av arbeidet med å legge Sagstien under Sagbruksveien. Det som gjenstår er bidraget fra Skedsmo kommune. Så langt er det bevilget 4 mill. kr til veiprosjektet. Det er påvist uren masse som gjør prosjektet dyrere enn opprinnelig antatt. Kostnadsberegningen er på 8 mill. kr. Det arbeides internt i kommunen med å fremskaffe nødvendige økonomiske midler. Så får vi bare vente og håpe arbeidet snart kan sluttføres.

Å få lagt Sagstien under Skjettenveien og over på nordsiden av Sagelva ved Ryen har vært planen fra Skedsmo kommune i mange år. Foreløpig har ikke kommunen satt av penger til dette. Det burde vært prioritert høyere som en konsekvens av at gang- og sykkelsti nylig er åpnet gjennom båthavna i Skjerva.

Strømmen sidebane

Arbeidet med *Prosjekt Strømmen sidebane* er i god gjenge.

Tidligere i sommer fant vi egnede skinner ved Dynea i Lillestrøm.

Disse skinnene er fra ca. 1900 og har en kvalitet som eigner seg godt til vår bruk. Å benytte skinnene fra Lillestrøm vil også spare oss for mye arbeid og dyr transport fra Otta hvor vi tidligere har fått skinner fra Bane Nor. Så langt har vi fra Otta kun hentet stoppbukken som er midlertidig plassert i Mølleparken.

Byggesøknaden ligger til behandling hos Skedsmo kommune. Vi regner med at nødvendig tillatelse vil foreligge innen rimelig tid. Når tillatelsen foreligger vil entreprenør grave ut og lage fundamentene for brokonstruksjonen. Senhøstes vil vi kunne starte dugnads-arbeidet med å få bygget selve brokonstruksjonen som skinneanlegg og vogner skal plasseres på. Mesteparten av denne jobben vil antagelig bli til våren. Til denne jobben trenger vi mange nevenyttige og arbeidsvillige mennesker. Selv om vi har mange dyktige dugnadsfolk, trenger vi flere - både medlemmer og andre som vil gjøre en innsats. Vi tar sikte på et par faste dugnadsdager

i ukene når arbeidene kommer i gang. Nærmore informasjon vil bli gitt når situasjonen blir mer avklaret.

Strømmen sidebane – den spede begynnelse Beskrivelse ved 50 års jubileum i 1904

Allerede under Anlæggets første Tid var det af flere Grunde anset nødvendigt fra Strømmen Station at anlægge en Sidebane langs Sagbrugene ved Sagelven, der lidt ovenfor Lillestrøm falder i Nitelven. I Juni 1852 fremkom der fra de engelske Entreprenører et Tilbud om Anlæg af en saadan Sidebane, hvilket Tilbud af Tilsynskommissionen tilraadedes antaget, hvorefter Indre-Departementet bevirkede afgivet Kongelig Resolution af 7de Oktober 1852. Denne gik ud paa, at Staten bevilgede det Halve af Udgifterne (£ 2 500), medens den anden Halvdelen skulde tilskydes af Entreprenørerne. Denne saakaldte Strømmen Sidebane blev fra Strømmen Station ført forbi de ved Sagelven beliggende Sagbrug i en Længde af omrent 4800 Fod (ca. 1 500 Meter), og ved

Hjælp af den skulde Hovedbanen bringe Tømmer, bestemt til at skjæres ved Sagbrugene,

fra Nitelven (fra Lillestrøm) til Brugene, mod Erlæggelse af en ved Overenskomst med Sagbrugseierne nærmere bestemt Godtgjørelse pr. Tylt af Tømmer. Forøvrigt indeholdt den forannævnte Resolution angaaende denne Sidebane i det Væsentlige følgende Bestemmelser:

1. Entreprenørerne skulde overtage Anlægget mod af Staten at erholde et Beløb af £ 2 500, medens Resten skulde tilskydes af Entreprenørerne.
2. Sagbrugseierne skulde være berettigede til at faa Tømmer fra Nitelven bragt til Brugene ved Sagelven paa Vilkaar, som angivet i Sagbrugseiernes Erklæring af 1ste Oktober 1852.
3. Sidebanen skulde bestyres og drives under et med Hovedbanen.
4. De britiske Kontrahenters Halvdel i Sidebanen, £ 2 500, skulde af Staten kunne indløses samtidig med Indløsning af Hovedbanens Præferenceaktier.
5. Udbyttet af Sidebanens Drift skulde deles ligt mellem den norske Statskasse og de britiske Kontrahenter.
6. Fordelingen af Fragten for de Transporter, der foregik dels paa Hovedbanen, dels paa Strømmen Sidebane, skulde bestemmes af Hovedbanens Direktion, væsentlig efter Forholdet af Transport-Afstandene. Hvis ved saadan Fordeling ikke opnaaes en Netto Afkastning af 5 Procent af Sidebanens Anlægskapital, skulde det Manglende tilskydes af Hovedbanen.
7. Hvis det førstkommande Storthing ikke maatte bifalde Deltagelse i Sidebanen fra den norske Stats Side, skulde de britiske Kontrahenter tilbagebetale Staten de ydede £ 2 500, hvorefter Sidebanen skulde blive deres udelukkende Eiendom, medens de øvrige Bestemmelser skulde vedblive at gjælde, kun med den Forandring, at Indløsningssummen isaafald vilde blive £ 5 000.

En annen interessant beretning i boken er om Norges første telegram, skrevet på engelsk:

Den 19de December 1853 sendtes den første telegrafiske Depesche i Norge fra en mellem Strømmen og Lillestrøm liggende Barakke fra Mr. Greener til Mr. Shaw i Christiania, hvor den optoges af Herr Wiger:

„*The telegraph in order between here and Christiania.*“

I boken er det en omfattende beskrivelse av Strømmen sidebane og en del allmenn lokalhistorie fra Strømmen. Boken kan leses på nett hos Nationalbibliotekets nettside (www.nb.no) eller lastes ned.

Saugdøla redaksjon:

Svein Olav Arnesen

Epost: sveinoarnesen@gmail.com

Telefon: 907 39 063

Nettsted: www.sagelvasvenner.org

Bankkonto nr.: 1310 16 74015

*Send oss en epost hvis du ønsker
Saugdøla elektronisk*